

Osby kommun

Osby kommun, längst upp i länets nordöstra del, ligger inom Nordöstskånes barrskogslandskap. Berggrunden utgörs av urberg, som är överlagrat med näringsfattiga urbergsmoräner. Landskapet är kuperat med flera nord-sydliga sprickbildningar. Kommunen har flera sjöar, varav Osbysjön är den största. Flera mindre vattendrag, som kommer från de myrrika östra delarna, ansluter sig till Helge å som rinner i syd-nordlig riktning i den västra delen av kommunen.

Av de få kvarvarande slåttermarkerna i länet återfinns merparten i Osby kommun. De finns på mader vid vattendragen och då framför allt kring Helge å. Barrskogen dominerar landskapet med inslag av bokskog och annan lövskog framför allt kring de små odlingsmarkerna. Kommunens karaktärsarter bland fåglarna är främst barrskogsknutna som t ex orre, tjäder, pärluggla och sparvuggla.

Fornlämningarna ligger tämligen glest och är koncentrerade till ådalar och sjöar. Detta visar att en stor del av kommunen var obebodd under förhistorisk tid. Medeltida byar och kyrkor ligger glest och det var först under 1700- och 1800-talen som de mest marginella områdena koloniserades. Under senare delen av 1800-talet fick området ett uppsving bl.a. genom stenindustrin, men också träindustrin. Detta blev bl.a. möjligt genom att järnvägen anlades och stationssamhällena i Osby och Lönsboda etablerades. Idag är Osby bygde- och kommuncentrum.

1 Immeln norr

Norr om sjön Immeln finns ett ålderdomligt landskap med välbevarade bymiljöer, lövängsrester och framför allt en ålderdomligt skött skog med plockhuggning, skogsbeten och urskogslika skogspartier. Området ligger på gränsen mellan barrskogs- och lövskogsregionerna. I söder finns det gott om bok och i norr dominerar barrskogen. Området består av flera delområden med höga värden.

1a Immeln (N2)

Relativt opåverkad större skogssjö i urbergsområdet. Rikt fågelliv. Av stort värde för friluftslivet.

Beskrivning.

Sjön Immeln är den största av Skånes näringsfattiga sjöar. Den är djup med gles vegetation ute i vattnet och har en flikig strandlinje. Strändema är ofta branta och blockrika. Fågellivet är rikt i och kring sjön. Immeln omges till största delen av skog, i norr mest av barrskog.

Källor: 1, 7.

Bibehållande av värden.

Inga ytterligare ingrepp i form av reglering eller förorening. Kanalisering av friluftslivet.

1b Björkhultsskogen (N3)

Äldre betespräglad och bokdominerad skog.

Beskrivning.

Söder om byn Björkhult utbreder sig ett större extensivt skött bokskogsområde med inslag av ek- och barrskog, som fortsätter in i Östra Göinge kommun. Området är stort och variationsrikt med inslag av sjöar och kärmarker.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved.

1c Björkhult, Kruseboda och Strönhult (K, N3)

Välbevarat kulturlandskap med äldre bebyggelsekärnor.

Beskrivning.

Området utgörs till stor del av Åbroåns dalgång med småskaliga beteshagar och åkerlotter. Bebyggelsen i Björkhult består av stora, rödmålade gårdar med tvärställda ekonomibyggnader. Odlingslandskapet kring byn är välbevarat med lövängsrester och ädellövbestånd av ask, lind, ek och avenbok. Längs ån finns ohävdade äldre slätterängar. I Kruseboda finns tre välbevarade gårdar. Vägen mellan byarna kantas av sten-gården och av flera mindre gårdar och torp, mer eller mindre välbevarade.

Strönhult domineras av gårdar med stora rödmålade boningshus, som ligger enligt gammalt mönster på de torra höjdstråken. Samtliga är mycket välskötta och genuint renoverade. Ekonomibygnaderna är uppförda i gråsten med rödmålade och brädfodrade träpartier. Byggnaderna i byn visar på ett ekonomiskt välstånd under 1800-talet. Byn omges av ett välbevarat odlingslandskap med odlingsrösen, stengården och blockrika hagmarker med mindre dungar av lövträd samt skogsbyte nordväst om byn. Landskapsbilden kännetecknas av rikligt med lövträd, både i dungar och i bestånd längs ägo gränser. I norr finns ett gammalt ädellövskogsområde med bok och ek och inslag av lönn, lind, asp och björk.

Källor: 4, 11, 15, 17.

Bibehållande av värden.

Bebyggelsen bör inte genomgå några större förändringar. Ny bebyggelse bör tillåtas restriktivt och anpassas till befintlig tradition. För landskapsbildens skull bör nuvarande öppenhet och ägostruktur bibehållas.

1d Grimsboda (N3)

Större bokskog i barrskogsregionen samt lövängsrester.

Beskrivning.

Vid Grimsboda och Kruseboda finns en större bokskog på en höjdsträckning. Marken består av stenig och blockrik morän med hedvegetation. På rikare partier närmare bebyggelsen finns lövängsrester med äldre lövträd, som bär spår av hamling. Här förekommer flera sällsynta arter, bl.a. lavar.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved.

1e Immeln, Nyteboda och Gisslaboda (N3)

Stort och omväxlande barrskogslandskap med stora delar äldre betespräglad skog.

Beskrivning.

Norr om Immeln finns ett ålderdomligt skogslandskap med en tydlig prägel av skogsbyte. Flera skogspartier betas fortfarande. Gran dominerar med tall på torrare partier i öster. Skogarna är mycket varierande och flerskiktade med en stor andel äldre träd. Tyvärr har flera partier kalhuggits de senaste åren. Men fortfarande är området ett av de finaste barrskogsområdena i länet. Här finns flera krävande barrskogsarter som tjäder, pärluggla och spurvuggla.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved. Fortsatt skogsbyte med lätt plockhuggning och bevarande av odlingslandskapet.

1f Nytebodaskogen (N1)

Länets enda större naturskogsliknande barrskog. Stora biologiska värden. Värdefull för friluftslivet. Naturresevat.

Beskrivning.

Nytebodaskogen är en barrblandskog på blockrik och småkuperad podsoljordmån med huvudsakligen mycket gamla träd. Medelåldern på träden är ca 200 år och vissa tallar är 240 år. Även bestånd av bok förekommer. På flera ställen i skogen finns spår av svedning, som troligen skedde i lövskog. Detta skulle innebära att dagens äldsta barrträd tillhör den första generationen efter svedjebrukets upphörande. Vegetationstypen är mossrik blåbärsgranskog med bl.a. knärot och linnea. Marken har länge varit i statlig ägo, där målet tidigare var att tillgodose krigsflottan med virke och mastträd.

Källor: 1, 16.

Bibehållande av värden.

Skogen lämnas för fri utveckling.

2 Örnanäs

2a Gammelskogen och lunden (N2)

Stor naturskogsliknande barrblandskog med stora biologiska värden. Starkt hotad naturtyp. Lövängsrest med hotade arter.

Beskrivning.

Sydväst om Kruseboda och strax nordväst om Immeln ligger den lilla byn Örnanäs i övergångszonen mellan barrskogsregionen och den södra lövskogsregionen. Större delen av området består av grov granskog av frisk blåbärstyp med inslag av tall och björk på blockrik mark. Träden har stor åldersspridning och det finns en god förnyring av lövträden. Här finns rikligt med torrträd av gran och björk samt lågor av gran, som är av stor betydelse för insektslivet.

I likhet med nästan all skog i trakten har också denna skog betats i ganska sen tid, vilket märks på sammansättningen av trädslagen. De sista decennierna har bara en svag plockhuggning skett och många uppsågade träd har fått ligga kvar i skogen. Skogsområdet är ca 25 hektar stort och har hög bonitet. Intill Örnanäs finns en lövängsrest med framför allt ask. Här finns flera hotade lavar och en mycket rik flora.

Källa: 16.

Bibehållande av värden.

Skogsområdet lämnas för fri utveckling. Lövängsresten med gamla träd och död ved bevaras och förnygras.

2b Skogen (N3)

Mångformig och småskalig betespräglad skog.

Beskrivning.

Väster om Öрманäs finns en variationsrik skogsmark med flera sjöar och kärr. Gran och tall dominerar med inslag av al och björk på fuktiga partier. Inslaget av död ved är ganska stort. Området hyser ett rikt vilt- och fågelliv.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved.

3 Traneboda (K, N3)

Mindre by med traditionell bebyggelse och omväxlande odlingslandskap.

Beskrivning.

I Traneboda finns ett välskött, småskaligt och ålderdomligt odlingslandskap. Träden är hamlade och de blockrika beteshagarna är ogödslade. Inom området finns flera välbevarade stengärderna. Den agrara bebyggelsen utgörs av några genuina gårdar med karakteristiska boningshus i två våningar.

Källor: 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av betesmarkerna. Öppenheten bibehålls. Ny bebyggelse bör ej tillåtas.

5 Tostaboda (N3)

Stort lövinslag i en annars barrdominerad bygd. Förekomst av många äldre träd med hamlingsspår.

Beskrivning.

Närmast byn Tostaboda finns stora hagmarker med tydliga spår av tidigare ängsbruk. Bok, ek, lind och lönn dominerar trädskiktet. Längre bort ifrån byn finns fina, omväxlande och betespräglade barrblandskogar, som hyser en rik fauna.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Fortsatt bete. Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved.

6 Tommaboda (K, N3)

Väl samlad bymiljö av oskiftad karaktär med omgivande odlingslandskap.

Beskrivning.

Den odlade marken kring Tommaboda, som ligger utanför Lönsboda, är koncentrerad till sjöar och vattendrag. Bebyggelsen är välbevarad med tre resliga mangårdsbyggnader i traditionell stil. Nere i dalsänkan finns ett välvårdat kvarnhus med tillhörande ramsåg. Gårdsmiljöerna ger intryck av att vara oskiftade tack vare

sitt samlade och karakteristiska läge. Byn ligger på en sluttning ned mot Tommabodaån, där det finns gamla slättermarker. I nära anslutning till gårdarna finns starkt kuperade träd- och blockrika beteshagar.

Källor: 4, 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Bebyggelsekärnan och det omgivande landskapet bör inte genomgå några förändringar. Ingen ny bebyggelse bör tillåtas. Fortsatt markanvändning genom öppethållande av odlingsmarken.

7 Nedaryd (K, N2)

Odlingslandskap med lång betes- och slätterkontinuitet. Stora områden betespräglad skog. Välbevarade bebyggelsemiljöer i traditionell utformning.

Beskrivning.

Området kring Nedaryd begränsas av granskog i öster och Rönnebodaån i väster. Odlingslandskapet ger ett ålderdomligt intryck med små, blockrika beteshagar och slätterängar vid Rönneboda-ån. Områdets västra del innehåller en stor och vackert belägen hagmark med frivuxna träd, gran- och lövdungar, fuktiga låglänta partier och torra kullar. Buskskiktet utgörs av enstaka enar. I betesmarken finns små fossila åkrar insprängda. Inom området finns trähägn, stengården, odlingsrösen och husgrunder. Den norra delen utgörs av björkdominerad hagmark med hassel i buskskiktet. Ett stort antal vegetationstyper finns representerade och vegetationen saknar tydliga spår av kväve.

Nedaryd är en relativt stor och välbevarad gård med rödmålade och brädfodrade ekonomibyggnader. Öster om Nedaryd öppnar sig ett annorlunda odlingslandskap, som är svagt böljande och öppet med välhävdade beteshagar och välbevarade stengärdesgårdar. Gården Applahult är ett stort gulmålat boningshus med rödmålade ekonomibyggnader i skiftesverk. I närheten av Applahult ligger ett litet torp med omgivande beteshage. Runt hela inägomarken löper en mycket vällagd och välbevarad stengärdesgård. I beteshagen finns ett antal röjningsrösen lagda i jämna cirkelformer. Här finns en artrik flora med bl.a. granspira, kattfot, klockgentiana, smörboll och höskallra.

Källor: 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av betesmarkerna. Bebyggelsen bör få behålla sin karaktär av ensamgårdar och ingen ny bebyggelse bör tillåtas. Det öppna landskapet bibehålls öppet.

8 Gylamyren (N3)

Mångformig och relativt opåverkad myr.

Beskrivning.

Gylamyren är ett myrkomplex bestående av svagt välvda mosseytor med ett glest trädskikt. Risvegetation och tuvull dominerar fältskiktet. Ett mindre drågparti med främst flaskstarr ligger vid fastmarksholmarna i den norra delen. Två tjärnar ingår i myren, av vilka den norra omges av stora gungflyn med flaskstarr.

Källa: 2.

Bibehållande av värden.

Fri utveckling utan ingrepp.

9 Ulvshult (N3)

Relativt opåverkad myrmark med en speciell flora.

Beskrivning.

Söder om Ulvshult finns en mindre myrmark, som är tämligen opåverkad av ingrepp. Här förekommer dvärgbjörken på en av sina sydligaste lokaler i landet.

Källa: 1.

Bibehållande av värden.

Myren lämnas för fri utveckling.

10 Mulasjön (N3)

Del av kulturlandskap, som i Blekinge län har stora kulturhistoriska och biologiska värden.

Beskrivning.

I skogsbygden på gränsen till Blekinge ligger den lilla sjön Mulasjön, som utgör en del i ett större kulturlandskap. På Blekingesidan har detta landskap mycket höga natur- och kulturmiljövärden. I Kristianstads län finns granskog med stora värden.

Källa: 16.

Bibehållande av värden.

Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved.

11 Skinnemyra (N3)

Stort och mångformigt odlingslandskap med delvis lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Skinnemyra utgör ett stort och mångformigt landskap med betade gamla åkrar, myrodlingar och lövdungar. I området finns trähägn, gamla hölador och odlingsrösen. I det artrika trädskiktet återfinns gran, tall, ek, bok, lind, asp, lönn, rönn och björk. I buskskiktet finns enstaka enar och lövsly. Vegetationen domineras av rödvenhed med arter som slåttergubbe, knägräs, stenmåra, gråfibbla, gökärt, blodrot, ljung, blåbär och lingon.

Källor: 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd.

12 Stampetorpet – Friskatorpet (N3)

Hagmarker med lång hävdkontinuitet och en betesgynnad flora.

Beskrivning.

Området består av tre öppna hagmarker med enstaka träd och buskar. Flera olika vegetationstyper finns representerade såsom fuktäng, ris- och gräshed. Floran är variationsrik och artrik. Här finns bl.a. knägräs, bockrot, slåttergubbe och stagg.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd av hagmarkerna.

13 Kärraboda (N3)

Hagmark med lång hävdkontinuitet utan kvävepåverkan.

Beskrivning.

Två km sydöst om Hökön intill gården Kärraboda ligger en öppen hagmark med en rik, hävdberoende flora. I betesmarken finns en mosaik av gräsheds- och fuktängsvegetation med riklig förekomst av slåttergubbe, stagg och ängsvädd. Andra arter som påträffas är svinrot, smörboll, vårbrodd, stagg, gulmåra, ljung, blåbär och lingon.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Återupptagen hävd, röjning och ingen kvävegödsling.

14 Södra Grytsjön (N3)

Del av sjösystem med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Södra och Norra Grytsjöarna ligger där Kronobergs, Blekinge och Kristianstads län möts. Södra Grytsjön i Kristianstads län är liksom Norra Grytsjön en näringsfattig urbergssjö, som i huvudsak omges av barrskog. Området har i Kronobergs län betecknats som värdeklass 2.

Källa: 16.

Bibehållande av värden.

Ingen reglering av sjöarna. Friluftslivet kanaliseras. Bevara den skogliga kontinuiteten med gamla träd och död ved.

15 Södra Havhult – Munkastugan (N3)

Välbevarat kulturlandskap med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Kring byn Södra Havhult finns ett välbevarat kulturlandskap. Norr och söder om byn ligger två betesmarker med både gräsheds- och fuktängsvegetation. Förekomsten av hävdgynnade arter är stor med bl.a. blåtåtel, slåttergubbe, stagg, krypvide och höstfibbla. Delar av markerna har tidigare varit uppodlade. Betesmarken norr om byn intill Munkastugan är öppen hagmark med enstaka exemplar av gran, tall och ek samt en i buskskiktet. Betesmarken söder om byn är delvis öppen och delvis gammal betad blandlövsskog med ask, asp, björk och gran i trädskiktet.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av betesmarkerna utan gödsling.

16 Stora Bökön med omgivande myrar (N2)

Betesmark med lång hävdkontinuitet. Relativt opåverkade myrområden.

Beskrivning.

Vid Stora Bökön ca åtta km norr om Lönsboda, på gränsen till Kronobergs län, finns ett stort myrmarksområde och en öppen hagmark med enstaka ekar och björkar samt en och hassel i buskskiktet. Hagmarken har en rik gräsheds- och fuktängsvegetation med riklig förekomst av slätter- och betesindikerande arter som slättergubbe, knägräs, krypvide och stagg.

Östre myr, som är den södra delen av Sântamyren i Kronobergs län, är en välvd mosse med ett stort och delvis öppet, delvis gles trädbevuxet mosseplan. Höljestrukturen är svag och fältskiktet domineras av tuvull och ljung. I den östra kanten finns ganska stora laggkärr med främst flaskstarr. I mossens centrala delar ligger Bökönasjön, som är en sänkt sjö med ett rikt fågelliv. Här finns bl.a. sångsvan och trana.

Gödsmyr och Västre myr är ett myrkomplex bestående av kala och trädbevuxna mosseytor samt laggar och dråg. Mossen domineras av tuvull och risvegetation. Dråg och lagg domineras av flaskstarr. Den östra delen av dråget kring fastmarksholmarna har vild-markskaraktär. Moränryggen skjuter ut i denna del av dråget.

Källor: 2, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd utan gödsling. Inga ingrepp i våtmarkerna.

17 Vakö myr (N1, N3)

Myrmarker med brandfält. Rikligt med död ved och äldre skog.

Beskrivning.

Vakö myr är en stor, svagt välvd mosse av vilken endast den sydligaste delen ligger i Kristianstads län. Mossen har omtologiska värden med bl.a. ljungpipare, trana och grönbena. Sommaren 1992 brann stora delar av mossen.

Källa: 2.

Bibehållande av värden.

Myren lämnas för fri utveckling.

18 Vysslemyr och Västermyr (N1)

Stort opåverkat myrkomplex med mycket höga biologiska värden.

Beskrivning.

Vysslemyr och Västermyr är ett stort och relativt opåverkat myrkomplex av den östliga typen med tall. Innanför kransen av blöta, välutvecklade och klart zonerade, starrdominerade laggkärr höjer sig tydliga och vidsträckta mosseplan. Mosseplanen är klädda med lågvuxen tallskog, där det finns gott om odon, blåbär, ljung och andra ris. Både den sydvästligt utbredda myrtiljan och den östliga arten skvattram förekommer på mossen. Här har man goda möjligheter att lyssna på orrspel. Nordliga arter som trana, ljungpipare och grönbena hör till mossarnas häckfåglar. I kantskogarna förekommer pärluggla, sparvuggla och tjäder.

Källor: 2, 7.

Bibehållande av värden.

Inga ingrepp i myrkomplexet.

19 Lindhult (N2, K)

Värdefullt kulturlandskap med samlad bybebyggelse, betesmarker med lång hävdkontinuitet och en rar flora.

Beskrivning.

Kulturlandskapet kring byn Lindhult är som helhet mycket variationsrikt med steniga betesmarker, en enefälad, lövängsrester och artrika lövdungar med ek, lind, ask, lönn, rönn och björk samt gran och tall. I området finns rikligt med stengärden och odlingsrösen. Byns gamla utmarker domineras av barrskog och myrmarker. Bebyggelsen är väl samlad, men har genomgått flera förändringar.

Källor: 6, 11, 12.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av betesmarkerna. Bevara gamla träd och återuppta hamlingen. Bibehåll landskapets och bebyggelsens struktur.

20 Gungekulla (N3)

Hagmark med lång hävdkontinuitet utan kvävepåverkan.

Beskrivning.

Söder om gården Gungekulla finns en öppen hagmark med enstaka exemplar av ek, asp och björk samt enbuskar. Vegetationen är varierande med både gräshed och fuktäng. Här växer bl.a. svinrot, slättergubbe, borsttåg, ängsvädd och ljung. I området finns även en hel del odlingsrösen.

Källor: 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd utan kvävegödslin.

21 Åbrolla

Kring byn Åbrolla finns ett ytterst välbevarat kulturlandskap, som har skapats av människan, hennes djur och redskap. Landskapet har kvar sin äldre karaktär med bl.a. en välbevarad och ålderdomlig bebyggelse, naturbetesmarker, hamlade träd och en slingrande byväg samt sten- och trögärden.

21a Åbrolla (K, N2)

Mycket välbevarad bymiljö i kulturlandskap med höga natur- och kulturmiljövärden.

Beskrivning.

Kring vägskalet i Åbrolla och dess närmaste omgivning finns gammal bebyggelse och ett kulturlandskap med lövängsrester, stenrösen, trä- och stengärden, betesmarker och små åkerlappar. Ängarnas utseende har skapats genom långvarig och målmedveten skötsel. Flera gamla askar bär tydliga spår av hamling. Bebyggelsen utgörs av flera välbevarade gårdar, bl.a. en karakteristisk 1700-talsgård med knuttimrat och delvis brädfodrat

boningshus och ekonomibyggnader i skiftesverk av obehandlat kärnvirke. En bit söder om bebyggelsen finns en nyligen renoverad brytestuga. Även på västra sidan av Åbrollasjön vid Lindhult finns en välbevarad bymiljö med omgivande kulturlandskap. Söder om sjön ligger en värdefull våtmark.

Källor: 4, 5, 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av kulturlandskapet med hamling, betning samt underhåll av hägnader och byggnader. Ingen ny bebyggelse bör tillåtas.

21c Hamsarpa sjö (N3)

Värdefull och relativt opåverkad våtmark.

Beskrivning.

Strax sydväst om Lindhult ligger den lilla Hamsarpa sjö med omgivande kärnmarker. Området avvattnas till Åbrollasjön.

Källor: 9, 17.

Bibehållande av värden.

Inga ingrepp i våtmarken.

22 Östanböke (K, N2)

Mycket välbevarat kulturlandskap. Väl bibehållen bymiljö omgiven av betesmarker med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Östanböke är ett tydligt exempel på en välbevarad bymiljö i skogsbygd med flera fina betesmarker. De öppna markerna är samlade runt bykärnan och skiftena löper ut solfjäderformigt mot bygränsen. Gårdarna är karakteristiska med stora boningshus och trelängade ekonomibyggnader. Byvägen går ofta tvärs igenom gårdarna. En av dem har ekonomilängor i skiftesverk av obehandlat kärnvirke enligt äldre traditionell metod. Odlingslandskapet är småskaligt och omväxlande med åkrar och betesmarker, som inramas av vackra stengärdar. De gamla utmarkerna utgörs av stora arealer barrskog och myrmarker. Flera naturliga fodermarker med en rik flora ingår i området.

Källor: 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Östanböke med omgivande landskap bör inte genomgå några förändringar. Fortsatt hävd av markerna. Bebyggelsen bör få behålla sin äldre karaktär.

23 Gråshult (N2)

Betesmarker med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Gråshult utgör ett bra exempel på en småskalig jordbruksbygd. Betesmarkerna har sannolikt lång hävdkontinuitet och visar få spår av kvävepåverkan. Marken, som är präglad av grusunderlaget, är kuperad med trädbevuxna ås- och höjdräckningar och mellanliggande svackor med en fuktigare vegetation. Svinrot

och slättergubbe förekommer allmänt tillsammans med gökärt, vårbrodd, axveronika, backsippa, lundstarr, kattfot och blodnäva. I delar av området är trädkronornas skuggning stor och där är grässvålen svag.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd med röjning och utan kvävegödsling.

24 Lilla Slähult (N3)

Småskaligt odlingslandskap med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Intill gården Lilla Slähult finns en mjukt kuperad betesmark, som sluttar från väster mot åkermark i öster. Här finns hedvegetation med riklig förekomst av slättergubbe och ljung. I trädsiktet finns enstaka frivuxna ekar och björkar och i det glesa busksiktet växer en, nypon, slån och en del lövföryngring.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd utan kvävegödsling.

25 Jeppa Svenstorp – Tämme ängar (N2, N3)

Unika och hotade naturtyper med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Längs Rumperödsån finns stora värdefulla våtmarksleder, som tidigare hävdades med slätter. Maderna svämmas över på vårvintern och utgör viktiga rastplatser för många fåglar. Även under häckningstid finns här ett rikt fågelliv. Kring byn Jeppa Svenstorp finns ett omväxlande odlingslandskap med stengården och odlingsrösen, öppna hagmarker och en enefälad på en åsrygg. Hagmarken har en artrik och mosaikartad gräsheds- och fuktängsvegetation med slättergubbe, ängsbräsmå, ängsvädd och orkidéer. Enefäladens vegetation består av ris- och gräshedsvegetation med arter som vårbrodd, fårsvingel, knippfryle, rölleka och gråfibbla.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av hagmarkerna och återupptagen hävd av fuktmaderna.

26 Angshult (K, N3)

Lång hävdkontinuitet utan kvävepåverkan. Representativ ensamgård i skogsbygd.

Beskrivning.

I Angshult finns vackra hagmarker med hamlade askar, stengärdesgårdar och en fågata. Vegetationen är variationsrik och här finns arter som indikerar både slätter och bete. Markerna är tämligen välhävda. Angshult är en större rödmålad dubbelgård med boningshus från 1800-talet och brädfodrade ekonomibyggnader. Gården är välbevarad.

Källor: 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd utan kvävegödsling. Bebyggelsemiljön bevaras intakt.

27 Gussa Svenstorp (K, N3)

Välbevarad bebyggelse och betesmarker med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Gussa Svenstorp är en välbevarad större gård från 1800-talet med boningshus i två våningar och brädfodrade ekonomibyggnader, som alla är rödmålade. Närliggande odlingslandskap är välbevarat med stengården och öppna hagmarker. Den norra hagmarken är öppen med enstaka dungar av gran och lövträd. Fältskiktet består av gräsheds- och fuktängsvegetation med arter som vårbrodd, hundstarr, stenmåra, blodrot, ljung och krypvide. Det västra betet har flera odlingsrösen och dungar av gran, björk och ek. Markskiktet består av gräsheds- och fuktängsvegetation med slåttergubbe, smörboll, ängsvädd, krypvide och ljung.

Källor: 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd utan kvävegödsling samt bibehållande av husens karaktär.

28 Kalhult – Kulhult (K, N3)

Välbevarade byggnader och hagmarker med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Kring byarna Kalhult och Kulhult, strax öster om Osby, finns ett stort och sammanhängande område med ett välbevarat äldre odlingslandskap. Detta är svagt kuperat och öppet samt omgivet av skogsmark med ett stort inslag av lövskog närmast odlingsmarken. Flera av gårdarna är välbevarade med för trakten typiskt utseende och läge. Boningshusen är vanligen i trä, röda och i två våningar. Ett par av gårdarna i Östra Kulhult har ekonomibyggnader uppförda i skiftesverk. I Västra Kalhult finns en mycket välbevarad fägata och magnifika stengärdesgårdar med flera gamla fruktträd intill. Hagmarkerna innehåller vegetation av gräsheds-, frisk- och fuktängstyp med arter som slåttergubbe, svinrot och ängsvädd.

Källor: 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Ny bebyggelse bör tillåtas restriktivt och anslutas till befintlig tradition. Fortsatt hävd av betesmarkerna. Variationen i det öppna odlingslandskapet bör bevaras.

29 Mosaröd (N3)

Lång hävdkontinuitet i artrik betesmark.

Beskrivning.

På gränsen till Östra Göinge kommun ligger en öppen artrik betesmark med många odlingsrösen och stengärdesgårdar. Vegetationen domineras av gräshed med inslag av fuktäng och skogsvegetation. I den rika floran hittar man bl.a. slåttergubbe, darrgräs, granspira, svinrot, backnejlika, bockrot, prästkrage och ängsvädd.

Källor: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd med röjning och utan kvävegödsling.

30 Strömsborg, Genastorp och Hönjarum (K, N3)

Hotade och rika naturtyper. Kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Välbevarad skansanläggning. Äldre välbevarad industrimiljö.

Beskrivning.

Vid Helge ås utlopp från Osbysjön har ån en sträcka med en ganska stor fallhöjd, som är reglerad sedan 1970-talet. På sydsidan finns en rik lövskog med stora askbestånd och rikligt med safsa kring ån. Vid Hönjarums skans norr om ån finns ett variationsrikt skogsbestånd med en ca 100-årig barrblandskog med övervägande tall. Hönjarums skans anlades av svens-karna under det skånska kriget för att kontrollera den viktiga landsvägen mellan Skåne och Småland. Skansen är idag närmast intakt.

Under början av 1800-talet lades grunden till en industrialisering av Genastorpsområdet. En viktig förutsättning var vattenkraften i Helge å och redan tidigare fanns det flera kvarnar i området. Ett pappersbruk var det första som etablerades och sedan har olika industrier avlöst varandra fram till 1960-talet. Nämnas kan vaddfabrik, kimröksfabrik, benstamp, yxfabrik, ullspinneri och färgeri. Kvar från den tidigaste etableringen finns corps-de-logiet, arrendatorsbostaden och ladugårdslängan. Övriga byggnader har skiftande ålder och utgör tillsammans en helgjuten industrimiljö. Vid Hönjarums skans löper en påkostad stenvalvsbro över Helge å.

Källor: 4, 5, 13.

Bibehållande av värden.

Fri utveckling av skogen med vissa ingrepp för att bevara kulturmiljöerna. Industrimiljön utgör en enhet, som representerar ett indu-striförlopp, varför inga nya byggnader eller andra ingrepp överhuvudtaget bör tillåtas.

31 Osbysjön (N3)

Del av Helge ås vattendrag med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Ön Näset ligger i Osbysjön mitt för Helge ås utlopp och delar sjön i en sydlig och en nordlig del. På ön finns mycket vackra medelålders och äldre ekar, vilka tillsammans med björk och al är öns huvudsakliga trädslag. Strandvegetationen är typisk för en näringsfattig sjö. Sjön med öar och strandområden har ett artrikt fågelliv. På ön Näset finns bl.a. kiselgursförekomster.

Källa: 1.

Bibehållande av värden.

Ingen ytterligare reglering av vattennivån.

32 Kälsved (K, N3)

Välbevarad bebyggelse med omgivande småskaligt och ålderdomligt odlingslandskap.

Beskrivning.

Kring Kälsved finns ett mycket småskaligt odlingslandskap, som bevarats i ålderdomligt skick. Byvägen och stora delar av landskapet kantas av meterbredda stengården. Omgivningarna, speciellt i söder, består av kuperade och blockrika beteshagar. Här finns ovanliga kulturhistoriska objekt såsom en linbastu och stenar med inristningar, som berättar om händelserna i bygden. I området finns även hamlade träd och äldre fruktträd. Bebyggelsen består av två gårdar, där den ena är välbevarad och utgör ett utmärkt exempel på en äldre storbondegård. Strax intill finns trelängade ekonomibyggnader uppförda i gråsten. I området finns också grov ädellövskog och gammal barrskog med höga naturvärden.

Källor: 4, 6, 11, 12, 15, 17.

Bibehållande av värden.

Fortsatt beteshävd med ökat betestryck. Kulturlandskapets element och byggnaderna bör bevaras och ny bebyggelse ej tillåtas.

34 Örsjön, Drakeberga och Kylen

På gränsen till Småland sydöst om Örsjön finns ett variationsrikt landskap, där gårdar och byar ligger mycket glest. Denna odlingsbygd visar åtskilliga spår av människans nyttjande av landskapet i en självhushållning. Här finns bl.a. lövängsrester, hamlade träd, fägator, en äldre äppelodling och olika typer av ekonomibyggnader, t ex en kvarn. I omgivningarna finns flera gamla bokskogar med mycket lång kontinuitet.

34b Torups bokskog (N3)

Äldre bokskog med sällsynta arter.

Beskrivning.

Strax söder om Torups by ligger en kulle med en högrest hedbokskog. Några äldre träd hyser lunglav. Här förekommer bl.a. pärluggla, ormvråk och hackspett.

Källor: 17.

Bibehållande av värden.

Fri utveckling av skogen.

34c Drakeberga (N2, K)

Lång hävdkontinuitet, fornlämningar och hotade naturtyper.

Beskrivning.

På västsluttningen strax sydväst om Drakeberga by finns en större hedbokskog. Närmast byn finns lövängsrester med en rik flora, spår av hamling och förekomst av död ved. Ovanför branten ligger en igenvuxen hagmark med ek och bok. Stengården delar in området i små odlingslotter och en fägata leder från byn mot sjön. Området är mycket rikt på odlingsrösen och även flera troliga gravar. Detta visar på ett öppet odlingslandskap under brons- och järnåldern.

Källor: 5, 17.

Bibehållande av värden.

Fortsatt drift av betes- och åkermarken. Fri utveckling av skogen. Ingen markbearbetning.

34d Osby kronopark (N2)

Naturligt vattendrag med sällsynta arter. Äldre bokskog med högstubbar och lågor.

Beskrivning.

Längs Simontorpsån finns ett större bestånd med idegran samt safsa och tibast i strandsumpskogen. Längre österut på slutningen finns två äldre bokbestånd med flera gamla högstubbar och död ved.

Källor: 1, 17.

Bibehållande av värden.

Området lämnas för fri utveckling.

34e Mjöbygget – Örsjön (N3)

Bokskog med lång kontinuitet och sällsynta arter. Näringsfattig sjö med ett rikt fågelliv.

Beskrivning.

Söder om byn Mjöbygget finns en större bokskog med gamla träd och en del död ved. Här förekommer bl.a. lunglav. Örsjön är en större skogssjö rik på öar och uddar med en fin strandskog. Större delen av sjön ligger i Kronobergs län. Den delen hyser också det rikaste fågellivet med bl.a. fiskgjuse och storlom.

Källor: 1, 16, 17.

Bibehållande av värden.

Bevara den skogliga kontinuiteten med död ved och gamla träd. Reglering av båttrafik och friluftsliv.

35 Helge å – Skeingesjön

Området mellan Osbysjön och Skeingesjön visar många spår av hur människan har utnyttjat landskapet. Kring Helge å finns ett unikt våtmarksområde, där madslätter spelat en stor roll. Sibbarps skans ligger strategiskt vid Helge ås utlopp i Osbysjön. Inom området finns också flera mycket välbevarade bymiljöer med ett omgivande kulturlandskap. Skogens produkter och skogsbete har varit viktiga här.

35a Sibbarps skans (K, N3)

Välbevarad skansanläggning.

Beskrivning.

Sibbarps skans ligger vid Helge ås utlopp i Osbysjön. Enligt traditionen byggdes den 1611 och ersatte möjligtvis en äldre föregångare på samma plats. Skansen är en rektangulär anläggning med jordvall och vallgrav, som uppfördes för att kontrollera passerande trafik. Området utgörs av en höjd klädd med blandskog. Den östra sidan består till största delen av en starkt sluttande berghäll, här och var överdragen med lösa jordlager. Under senare år har en igenväxning skett. I norr och väster sluttar området mot Helge å och består av ekblandskog.

Källor: 1, 5.

Bibehållande av värden.

Inga markingrepp och fortsatt skötsel.

35b Helge å mellan Osbysjön och Skeingesjön (N1)

Oreglerad åsträcka med flera forsar. Här finns en stor del av länets få kvarvarande slåttermader, som fortfarande hävdas.

Beskrivning.

Mellan Skeingesjön och Osbysjön passerar Helge å flera forssträckor. Dessa är några av de få kvarvarande, som inte har exploaterats för vattenkraft. Längs ån finns flera hävdade slåttermader med ett värdefullt växt- och djurliv. Området utgör en rest av tidigare vidsträckta hävdade våtmarker.

Vegetationen varierar något mellan fuktiga och torrare partier. I sin helhet är området ganska artfattigt på kärlväxter, men det har stor betydelse för bl.a. en rad lägre organismer. Dominerande växter är hundstarr, hirsstarr, trådtåg, ängsull och brunven. På lite torrare partier finns tuvtåtel, nysört, vattenmåra, blodrot, kråklöver, videört och kärsilja. De finaste partierna är Gullarps och Malshults ängar norr om Malshult.

Källa: 12.

Bibehållande av värden.

Fortsatt slätter. Ingen reglering av ån.

35c Malshult (N1, K)

Unika och välbevarade slåttermader. Välbevarat kulturlandskap och bymiljö.

Beskrivning.

Kring den välbevarade byn Malshult finns ett öppet odlingslandskap med flera mycket värdefulla ängs- och hagmarker ned mot Helge å. Två av gårdarna har delvis kvar färgsättning och detaljer i originalskick. Många andra byggnader är mycket förändrade exteriört. Fodermarkerna vid ån består av rished och gräshed på torrare partier och fuktängspartier närmast ån. Vissa slåttermader slås fortfarande och har en mycket värdefull och artrik hävdgynnad flora. Här återfinns arter som pors, blåtåtel, sjötåtel, trådtåg, kärrviol, spikblad, kärsilja, flaskstarr och knägräs samt tusentals klockgentianor.

Källor: 11, 12.

Bibehållande av värden.

Fortsatt bete och ökad slätterhävd. Den samlade byn och det öppna odlingslandskapet bibehålls. Ny bebyggelse bör ej tillåtas.

35d Brunkelstorp – Gullarp (N3)

Ett omväxlande skogs- och odlingslandskap med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Kring Gullarps och Brunkelstorps byar finns ett variationsrikt landskap med många stengärd-en, betesmarker och en betespräglad barrblandskog med ett stort inslag av bok. Söder om Brunkelstorp ligger ett vildvuxet bokskogsområde med inslag av tall. Nordväst om byn finns en öppen hagmark med enstaka granar och björkar i trädsiktet samt en och slån i busksiktet. Väster om hagmarken finns en betad skog.

Källor: 6, 12, 17.

Bibehållande av värden.

Fortsatt betes- och slätterhävd. Bevara den skogliga kontinuiteten med död ved och gamla träd.

35e Gullarp (K, N3)

Välbevarat kulturlandskap med lång kontinuitet. Väl samlad bymiljö med oskiftad karaktär.

Beskrivning.

Gullarp är en samlad liten by, som inte berörts särskilt mycket av skiftena. Här finns flera välbevarade gårdar med trähus i traditionell stil samt vällagda stengärd-en och bibehållna fågator, som löper norrut in i skogen. I de södra nu skogbevuxna delarna ned mot Gullarpssjön och Helge å finns flera spår efter slätterängar, som troligen använts gemensamt av flera byar. I byn finns en gammal naturminnesförklarad ek och flera hamlade träd och odlingsrösen.

Källor: 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Odlingslandskapet och bymiljön bibehålls intakta och ingen ny bebyggelse tillåts.

35f Brunkelstorp (N3, K)

Variationsrikt odlingslandskap och välbevarad bymiljö.

Beskrivning.

Byn Brunkelstorp är en samlad bymiljö, där delar av den äldre bebyggelsen är välbevarad. Byn omges av ett småskaligt och ålderdomligt odlingslandskap med vällagda stengärdesgårdar, hamlade träd och välbevarade hagmarker med flera slätter- och betesgynnade arter i floran.

Källor: 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd av betesmarkerna. Ägoindelning, öppenhet och småskalighet bibehålls.

35g Skeingesjön (N1, N3)

Unikt våtmarksområde med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Stort sjö- och våtmarksområde med ornitologiska värden kring Helge å. Området fortsätter in i Hässleholmskommun. Våtmarkerna finns främst runt den lilla sjön Gammelen. Här finns också flera värdefulla strandskogar och ett större bokskogsparti.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Inga ingrepp i hydrologin genom t ex dikning, invallning eller reglering. Fortsatt hävd av strandmaderna.

36 Våtmarker vid Helge å

36a Gräsljunga (N2)

Våtmarker med lång hävdkontinuitet. Hotad naturtyp.

Beskrivning.

Området utgörs av våtmarker och fuktiga betesmarker vid Gräsljunga intill Helge å, på gränsen till Kronobergs län. Angränsande område i Kronoberg är klassat i högsta naturvårdsklass. Närmast ån finns en fuktäng av gräs- och lågstarrtyp med bl.a. hundstarr, blåtåtel, mannagräs, hirsstarr, krypvide, ängsull och kärrsilja. På den torra marken i söder finns gräsheds-vegetation med pillerstarr, stagg, smultron, ängsvädd, ärenpris, borsttåg, ljung och blåbär.

Källor: 12, 17.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd utan kvävegödning.

36b Visseltofta – Hässlehult (N3)

Vattendrag med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Mellan Visseltofta och Hässlehult flyter Helge å fram ganska lugnt och omges av alstrandskog och fuktmarker. Vid Hässlehult är ån uppdämd. Söder om Visseltofta finns ädellövskog på sluttningarna mot ån med spår av tidigare ängsbruk.

Källa: 17.

Bibehållande av värden.

Inga ytterligare regleringar eller föroreningar.

38 Grims myr (N2)

Orörd myrmark med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Grims myr är en svagt välvd mosse av östlig typ, som omges av fattigkärr med dominans av myrtilja. Den östliga typen av mossar karakteriseras av att mer eller mindre lågvuxen tallskog har vandrat ut på mosseplanet, till skillnad från den västliga typen, där mosseplanet är kalt och randskogen utgörs av björk. Mossen är relativt orörd och värdefull ur fauna- och florasynpunkt. Den ligger delvis i Kronobergs län.

Källor: 1, 2.

Bibehållande av värden.

Myren lämnas för fri utveckling.

39 Hanavrå – Ravnarp (K, N3)

Enhetlig jordbruksmiljö, som är opåverkad av större sentida exploateringar.

Beskrivning.

Detta är ett större sammanhängande odlingslandskap, som präglas av de välldagda och välbevarade stengärdesgårdarna. Kring Ravnarp finns stora blockrika beteshagar och en mycket karaktärsfull gård. Denna har bevarat sin exteriöra detaljutsmyckning. I en av hagarna finns en fin stenvälvd jordkällare. Hanavrås bebyggelse består till stor del av flera välbevarade 1800-talsgårdar i typisk nordskånsk byggnadsstil. Vid Lillån finns äldre, välvårdade kvambyggnader bevarade.

Gårdarna, som oftast tillkom efter skiftena, har karakteristiska lägen. Såväl bebyggelse som odlingsmark är välskötta. Bymiljöerna, som är typiska för skogsbygden, har ett stort agrarhistoriskt värde. Odlingslandskapet är gammalt och variationsrikt. Vid Ravnarp ligger en betad fuktäng med bl.a. Jungfru Marie nycklar, smörbollor och humleblomster. Mellan Ravnarp och Hanavrå finns en hävdad hårdvallsäng med bl.a. hö-skallra, slättergubbe och en hamlad lind.

Källor: 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Hela miljön utgör en väl samlad enhet och bör inte genomgå några förändringar vad gäller markanvändning, ägostruktur och bebyggelse.

40 Bodarp

40b Bodarpamyren (N3)

Opåverkad myrmark.

Beskrivning.

Delvis skogbevuxen, välvd mosse med flera fastmarksholmar av varierande storlek. Tuva-höljastrukturer finns på det sydvästra planet. I anslutning till fastmarksholmar och fastmark i öster finns laggar. Myren är spelplats för orre.

Källa: 2.

Bibehållande av värden.

Myren lämnas för fri utveckling.

41 Stavshult (K, N3)

Välbevarad äldre bymiljö i småskaligt odlingslandskap.

Beskrivning.

Kring byn Stavshult finns ett kuperat och småskaligt odlingslandskap. Ett imponerande system av vällagda stengården delar in området och i anslutning till dessa finns ofta trädsolitärer och ridåer. Inom området finns flera blockrika och enebevuxna betesmarker. En del av bebyggelsen är välbevarad och gårdarna ligger i karakteristiska lägen.

Källor: 6, 11, 12, 15.

Bibehållande av värden.

Varken byn eller odlingslandskapet bör genomgå några förändringar. Ny bebyggelse medges restriktivt och anpassas till befintlig tradition. Öppenheten bibehålls.

42 Torslehult (N3)

Hagmark med lång hävdkontinuitet och en hävdberoende flora.

Beskrivning.

Landskapet domineras i stort av barrskog och myrmarker med små byar och ensamgårdar. Söder om gården Torslehult finns en liten betad, öppen hagmark med gräsheds- och fuktängsvegetation med inslag av staggad, rödvenhed och tuvtåtel-fuktäng. Här växer bl.a. svinrot, slåttergubbe, darrgräs, knägräs, vårstarr och gökblomster.

Källa: 12, 15.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd utan kvävegödsling.

43 Hästmyr (N3)

Relativt opåverkad myrmark.

Beskrivning.

På gränsen till Hässleholms kommun ligger ett större myrområde med mer eller mindre välvda mosseplan med relativt öppna ytor. Här finns väl utvecklade dråg och laggkärr. Tuva-höljastruktur förekommer över vissa ytor.

Källa: 2.

Bibehållande av värden.

Fri utveckling av området.

44 Högaholmamossen (N2)

Orörd myrmark med stora biologiska värden.

Beskrivning.

Högaholmamossen är en välvd öppen mosse på gränsen till Kronobergs län. Den är dels av s.k höljmossetyp med tuvulldominans, dels av ristyp med ljungdominans. Den nordöstra delen av mossen utgörs av ett stort kärrområde inom vilket blåtåtel, flaskstarr och ängsull omväxlande dominerar. Jämockra förekommer på vissa lösbottnenytor i kärret. Några fastmarksholmar i mossens östra halva hyser naturskog av främst tall.

Källa: 2.

Bibehållande av värden.

Fri utveckling av mossen.

45 Bröna sjö (N3)

Del av större våtmarksområde. Variationsrik skog med biologiska värden.

Beskrivning.

Området utgörs av bokskog med inslag av tall, som är spontant uppkommen på gammal utmark intill sjön. Skogen utgör en del av ett större område kring Bröna sjö i angränsande Hässleholms.kommun och Kronobergs län.

Källa: 2.

Bibehållande av värden.

Fri utveckling av våtmarken.

46 Lillån (N3)

Betesmark med lång hävdkontinuitet.

Beskrivning.

Vid Lillån söder om Vesljunga finns en stor hagmark med inslag av slåttermad. I fuktängsvegetationen finns bl.a. blåtåtel, kärrsilja, myrlilja, granspira och stor käringtand.

Källor: 12, 17.

Bibehållande av värden.

Fortsatt hävd utan gödselpåverkan.

47 Bårsnen (N3)

Sjö med stora ornitologiska värden.

Beskrivning.

Den kärrartade sjön Bårsnen på gränsen till Kronobergs län har stora ornitologiska värden. Här häckar bl.a. sångsvan och trana. I naturvårdsplanen för Kronobergs län är området klassat som N2.

Källor: 16, 17.

Bibehållande av värden.

Inga ingrepp i sjön.